

- 1. אילו מאפייני שבת יש בסיפור? מה הופך את הסיפור ל'סיפור שבת'?
(שימו לב לזמנים המוזכרים, לפעולות, לחפצים)
- 2. איזו דילמה עומדת בפני חנה'לה? מה היא בוחרת לעשות? על מה היא נדרשת לוותר?
- 3. שאלו את עצמכם/ן: באיזה מצב דומה תוכלו להתקל? מה יהיה הדבר הנכון לעשות במצב כזה? מדוע?
- 4. השוו בין דמותה של חנה'לה ובין דמותו של הפחמי הזקן. מהיכן כל דמות מגיעה? מה מעסיק כל אחת מהן? אילו ציפיות יש להן מהסובבים אותן? איזה סוג קשר יש בין חנה'לה והפחמי?
- 5. מה מסמלת השמלה עבור חנה'לה ואמא שלה?
- 6. מי הדמות המקבילה לאבא תחנה החסיד בסיפור 'חנה'לה ושמלת השבת'? מדוע?
- 7. מהי הדילמה המשותפת העומדת בפני חנה'לה ואבא תחנה החסיד? מה משותף לדרכי הפעולה וההכרעות שלהם? מה ההבדלים ביניהם?

שאלות לדיון

אבא תחנה החסיד | אגדת חז"ל

אבא תחנה חסידא [החסיד] נכנס לעירו בערב שבת עם חשכה, כשחבילתו מנחת לו על כתפו, ומצא מכה שחין [מחלת עור קשה] אחד מטל שוכב בפרשת דרכים.

אמר לו [מכה השחין לאבא תחנה חסידא]: רבי, עשה עמי צדקה והכניסני לעיר, שאיני יכול לנוע בכוחות עצמי.

אמר [אבא תחנה חסידא]: אם אני מניח חבילתי בצד כדי לעזר לחולה, לא אספיק לחזר ולדאג לצרכי השבת, הרי השבת תקף נכנסת, וכל סחורתי נמצאת בשק. מהיכן אתפרנס אני וביתי?

ואם אני מניח את החולה מכה השחין הרי אני מתחייב בנפשי וראוי לענש, כי לא סיעתי לאדם במצוקה.

מה עשה? המליך יצר טוב על יצר רע כשבחר לשים את צרכי וחי האחר לנגד עיניו, והכניס את מכה השחין לעיר. לאחר מכן, בא ונטל את חבילתו ונכנס בשקיעה עם דמדומי חמה לעירו, כשהיו הכל תמהין ואומרים: זה הוא אבא תחנה חסידא?! נכנס אל העיר עם סחורתו לאחר כניסת השבת ומחללה?!

אף הוא הרהר בלבו ואמר: הייתכן ובאמת חללתי את השבת?

באותה שעה הזריח ה' את החמה ועכב את שקיעתה, כדי ש'ספיק אבא תחנה חסידא להכניס לעיר לפני כניסת השבת, ולחזר לביתו עם שקו לאחר שעזר לחולה.

(עיבוד צוות מכון שיטים לאגדה מקהלת רבה, ט', ז)